

Turinys

5.1 Ant Europos nusileidžia „geležinė uždanga“	1	7.1 Mokslo ir technologijų revoliucija	32
5.2 Sovietų Sąjunga – milžinas molinėmis kojomis	3	7.2 Pokyčiai visuomenėje	33
5.3 Supervalstybių varžytuvės – kas pranašesnis.....	5	7.3 Permainos kultūroje	35
5.4 SSRS viešpatavimas Rytų Europoje.....	7	7.4 Globalinės problemos.....	36
5.5 Kolonijinės sistemos suirimas	9	7.5 Grėsmės taikai šiuolaikiniame pasaulyje	37
5.6 Šaltojo karo konfliktai	10	8.1 Lietuvos vadavimasis iš sovietinio palikimo	39
5.7 „Blogio imperijos“ žlugimas	12	8.2 Europos susivienijimas.....	41
6.1 Sovietinė Lietuvos reokupacija	14	8.3 Ant sovietų imperijos griuvėsių.....	43
6.2 Lietuvos partizaninis karas su SSRS	16	8.4 Nepriklausomos Lietuvos laimėjimai ir problemos.....	45
6.3 Sovietų Lietuva	18	8.5 Išblaškyta tauta	47
6.4 Lietuvos kultūra nelaisvėje	20	1. Ar išmokai?	49
6.5 Prisitaikymas ir priešinimasis.....	22	2. Chronologija.....	51
6.6 Gyvenimas Sovietų Lietuvoje	24	3. Žemėlapių nagrinėjimas	52
6.7 Vilnius – LSSR sostinė.....	26	4. Vaizdinių šaltinių nagrinėjimas	53
6.8 „Dainuojanti revoliucija“	28	5. Rašytinių šaltinių nagrinėjimas	55
6.9 Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas	30		

– temos puslapis vadovylyje

LAIKAS. Istorijos užduočių sąsiuvinis 10 klasei. II dalis

Darbui su 2016 m. atnaujintu
istorijos vadovėliu LAIKAS 10

ISBN 978-9955-26-580-1

© I. Kapleris, A. Meištas
© Leidykla BRIEDIS, 2017 m.
Parodų g. 4, LT-04133 Vilnius
e. knygnas: www.briedis.lt, info@briedis.lt,

Spausdino UAB „BALTO print“
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius
www.baltoprint.com, info@baltoprint.com

Spausdinti panaudotas
chloro ir jo junginiai
nebalintas popierius

Iliustracijų šaltiniai

Behrendt F., 8, 54 p.; Catechetical Guild Educational Society, 5 p.; Corbis, 6 p.; Daily Mail, 2 p.; Danziger, 38 p.; Driskius K., 26 p.; ELTA, 31 p.; Gedutis R., 26 p.; Genocido aukų muziejus, 16 p.; Göttinger Tageblatt, 38 p.; Gudelis V., 21 p.; Hanel, 38 p.; <http://commons.wikimedia.org>, 20, 22, 28, 44 p.; <http://images.computerhistory.org/>, 32 p.; <http://marshallfoundation.org/>, 2 p.; <http://www.henry4school.fr>, 42 p.; <http://www.hermes-press.com/>, 13 p.; <http://www.seppo.net/>, 33 p.; <http://www.techworm.net/>, 32 p.; <https://en.wikipedia.org/>, 32 p.; <https://helen8thomson.files.wordpress.com>, 32 p.; <https://i.ytimg.com/> 32 p.; <https://s3.amazonaws.com>, 33, 34 p.; <https://sapiuduk.files.wordpress.com/>, 32 p.; <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com>, 33, 34 p.; Juraitis J., 24 p.; Klaipėdos apskrities viešoji I. Simonaitytės biblioteka, 20 p.; Lankas R., 28 p.; Leger P., 34 p.; Lietuvos centrinis valstybės archyvas, 14 p.; Lietuvos Ypatingasis Archyvas, 18, 19, 22, 23, 25 p.; Lietuvos Respublikos Prezidentūra, 40 p.; Ndula V., 38 p.; Nekrošius Z., 28 p.; Nikolienka V., 31 p.; Platūkis S., 25 p.; Rapho, 33 p.; Ruikas L., 26 p.; Sakurai H., 36 p.; Simanca O., 38 p.; Sutkus A., 31 p.; Šluota, 25 p.; The New York Times, 13 p.; Time, 8, 12 p.; Usinavičius V., 31 p.; Visockas V., 31 p.; www.pinterest.com, 6, 54 p.; Шестьсот плакатов, Москва, Контакт-культура, 2004, 24 p.

Leidėjai stengėsi susisiekti su iliustracijų autorių teisių savininkais, bet ne visada sėkmingai. Jei iliustracijų savininkai pareikštų savo teises, esame pasirengę įvykdyti visus pagrįstus reikalavimus.

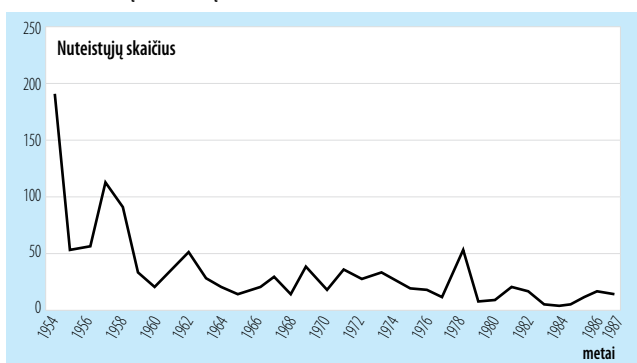
6.5 Prisitaikymas ir priešinimasis

1 KGB Lietuvoje. Atlik užduotis.

Vilnius. XX a. 8 deš.

C Lietuvos SSR KGB duomenų pagrindu 1954–1987 m. nuteistų asmenų skaičius.

E Sumanė vaikinukas papokštauti.

Įlėjęs į telefono būdelę, skambina:

– Alio! KGB?

– Taip.

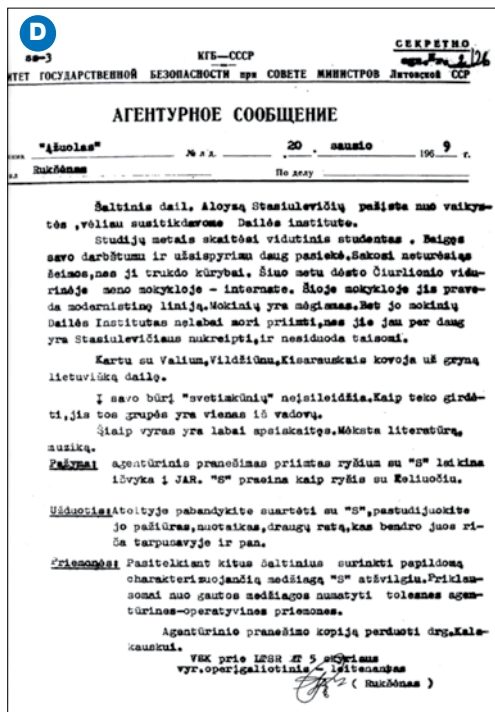
– Blogai dirbate!

Tuo metu keli kostiumuoti vyrukai atidaro būdelės duris ir vienas iš jų sako:

– Kaip mokame, taip dirbame.

1. Su kurios organizacijos veikla sovietmečiu susijęs A? Kur jis yra? Paašikink pasakymą, kad iš šitos vietos „matyti Sibiras.“

2. Ką simbolizuoja ant pastato B sienos iškaltos pavardės? Koks tų žmonių likimas?

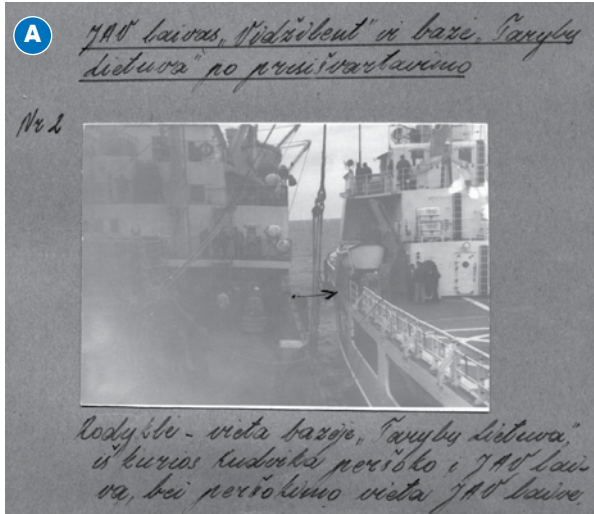
Agento „Ažuolo“ 1969 m. agentūrinis pranešimas.

3. Remkis C ir pateik argumentų, kad, pasibaigus partizaniniam karui, visuomenė prisitaikė prie sovietinio režimo.

4. Kodėl D minimo žmogaus veikla KGB sukėlė įtarimų? Kokia informacija apie jį buvo svarbi?

5. Paašikink pagrindinę E anekdoto mintį.

2 Taikus priešinimasis. Atlik užduotis.

Nuotrauka iš 1970 m. LSSR KGB bylos.

D Lietuvos Laisvės Lygos tikslas – Nepriklausomos Lietuvos atkūrimas.

Lietuvos Laisvės Lygos uždaviniai:

- 1) Religinės, tautinės ir politinės sąmonės ugdymas.
- 2) Lietuvos laisvės klausimo kėlimas tarptautiniuose forumuose.

Lietuvos Laisvės Lyga neturės organizacinės struktūros. Kiekvienas Lietuvos gyventojas gali laikyti save LL Lygos nariu, jeigu jis kovoja (pagal galimybes) už LL Lygos tikslus.

Lietuvos laisvės lyga: Nuo „Laisvės šauklio“ iki nepriklausomybės. I knyga, Vilnius, Naujoji Matrica, 2004, p. 119–121.

3. Koks įvykis užfiksuotas C? Įvardyk jo priežastis, vietą, apibūdink dalyvius. Kas ir kokiems tikslams juos fotografavo ir numeravo?

1. Nustatyk, koks įvykis atsispindi A. Pasidomėk, ar jo dalyviui pavyko pasiekti savo tikslą. Pateik daugiau panašių poelgių pavyzdžių.

2. Kas ir kur leido B vaizduojamą leidinį? Pasidomėk ir įvardyk prie leidybos prisidėjusių asmenybių. Kokių tikslų siekė leidėjai, kokiai organizacijai atstovavo?

4. Įvardyk bent vieną istorinę asmenybę, susijusią su D veikla. Kuo išskirtinis organizacijos keliamas tikslas? Nurodyk daugiau Lietuvos disidentų organizacijų. Kaip sovietai slopino jų veiklą?